

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
УСТАНОВЕ ЗА ОДРАСЛЕ И СТАРИЈЕ
„ГВОЗДЕН ЈОВАНЧИЋЕВИЋ“
Велики Поповац
за
*2024.***

***ВЕЛИКИ ПОПОВАЦ*
*Фебруар 2025.***

Назив установе	Установа за одрасле и старије „Гвозден Јованчићевић“ Велики Поповац
Директор	Дејан Марковић (ВД)
Е-маил	vpopovacsu@verat.net vpopovac.ust@minrzs.gov.rs
Адреса и поштански број	Установа за одрасле и старије „Гвозден Јованчићевић“ Велики Поповац 12310-Велики Поповац
Телефон-телефакс	012-337-224/ 012-337-499

I УВОДНИ ДЕО

Делатност установе

-основни задаци установе који се реализују према одредбама прописа који регулишу делатност устаноа за смештај лица са интелектуалним тешкоћама

Основна делатност обухвата смештај лица са интелектуалним тешкоћама оба пола са преко 18 година старости.

У складу са основном делатношћу спроводе се основне функције:

нега, збрињавање, здравствена заштита, васпитање и радно оспособљавање и ангажовање смештених лица.

Кратак историјат установе

Установа за одрасле и старије „Гвозден Јованчићевић“ у Великом Поповцу, основана је решењем Извршног већа НР Србије бр.287-1 од 30. Маја 1956.године. („Сл.Гласник“ СР Србије бр.28/56.

Од оснивања Установа је више пута мењала назив, капацитет, Статут и организацију рада.

Садашњи назив Установе примењује се од 15.09.2012.године. Уредбом о мрежи устаноа социјалне заштите за смештај корисника „Сл.Гласник“ бр.16 од 07.03.2012.године.

Установа за одрасле и старије „Гвозден Јованчићевић“ у Великом Поповцу уписан је у регистар код Окружног привредног суда у Пожаревцу под бр.Ф 79/2012 од 28.08.2012.године.

КОРИСНИЦИ

Укупан број корисника услуга на евиденцији Установе за одрасле и старије „Гвозден Јованчићевић“ током читаве 2024. године износи 273 корисника, од чега је 180. корисника мушког, а 93. корисница женског пола. Установа располаже смештајним капацитетом од 270 постеља иако је уредбом о мрежи установа социјалне заштите из 2012 наведен капацитет од 280 постеља.

Закључно са крајем 2024. године број корисника на активној евиденцији Установе за одрасле и старије „Гвозден Јованчићевић“ износио је 262 корисника, обзиром да је у току године дошло до престанка смештаја за једанаесторо корисника, (осам корисника је преминуло а три корисника су се вратила у примарну породицу). Када је реч о полоној структури корисника, од укупно 262 корисника закључно са 31.12.2024. године, 172 корисника су мушког пола, док је 90 корисника женског пола.

Када је реч о узрасној структури највећи је број одраслих корисника смештених у установи (225 корисника) узраста од 26-64 године, значајно мањи број старијих (21 корисника) узраста преко 65 година, те најмањи број младих (16 корисника) узраста од 18-25 година.

У току 2024. године укупно 11 нових корисника је оставарило право на услугу домског смештаја у Установи за одрасле и старије „Гвозден Јованчићевић“, од чега седам корисника мушког и четири кориснице женског пола. Најчешћи разлог смештаја у установу за претходно наведене новопримљене кориснике је био тај што корисници нису имали ближе сроднике, који би преузели бригу о њима, или су сродници лошег здравственог стања и нису више у могућности да брину о лицима за које је поднет захтев за смештај.

У Установи се налази највећи број корисника којима је потребана подршка 2. степена (110 корисника), а најмањи је број корисника где је процењен 4. степен подршке (30 корисника). Са 1. степеном подршке је 47. корисника а са 3. степеном је 75. корисника.

Када је реч о остваривању контакта корисника са сродницима и другим значајним особама за кориснике – највећи је број оних који су контакт одржавали телефонским путем. У току 2024. године најмање четири пута месечно били су реализовани телефонски контакти, за све заинтересоване кориснике. За кориснике који су имали потребу за чешћим контактима и за оне где је постојала заинтересованост и мотивисаност од стране сродника, телефонски контакти спровођени су чешће од два пута месечно, у складу са сваким индивидуалним случајем. У току 2024. године обезбеђено је и спровођење видео позива за кориснике а део корисника који поседују личне уређаје комуницирао је са сродницима и пријатељима по жељи, имајући у виду да им је омогућен 24-часовни приступ интернету.

Служба социјалног рада установе је приликом боравака корисника у породицама успешно посредовала између надлежних упутних органа и сродника

корисника, те су од центара за социјални рад пре посета прибављане сагласности за спровођење исте.

У току 2024. године реализоване су посете родитеља/ сродника корисникцима у нашој установи као и извођење корисника на виђење и боравак код сродника, бивших старатеља-хранитеља. Организоване су посете у Установи у тзв „Кући за родитеље“.

Служба социјалног рада установе је у току 2024. године сарађивала са укупно 98 центара за социјални рад, од тога са 94 са територије Републике Србије и са 4 центра са седиштем у Црној Гори.

III ЗДРАВСТВЕНЕ УСЛУГЕ

- **Да ли установа пружа услуге здравствене заштите корисника ?**

ДА

Уколико установа пружа услуге здравствене заштите потребно је да о реализацији ових услуга у 2024. години да следеће податке:

1. Како је организована здравствена заштита у установи?

Здравствена заштита, нега и збрињавање лица са интелектуалним тешкоћама која се налазе на смештају спроводи се у складу са Планом и програмом рада здравствене заштите и неге корисника за 2024.годину као и у складу са указаним потребама током године.

Здравствену заштиту спроводи тим који чине 11 медицинских сестара (у сталном радном односу)и 1 медицинска сестра (на одређено време)

У Установи по основу уговора о повременим и привременим пословима односно по основу уговора о допунском раду ангажовани су лекари одређених специјалности и то:

- неуропсихијатар
- гинеколог
- пнеумофтизиолог
- интерниста
- лекар опште праксе

а) Уговор са Фондом здравственог осигурања филијала-Пожаревац.

б) на основу верификоване испуњености услова за пружање услуга примарне здравствене заштите

У оквиру Установе постоји амбуланта у којој се пружају услуге нашим корисницима, а пружају их медицинске сестре и лекари спољни сарадници који у исту долазе према указаним потребама.

2. Која врсте евиденције о здравственим услугама установа води ?

Установа води следећу евиденцију:

- протокол лекара опште праксе

- протокол неуропсихијатра
- протокол интернисте
- протокол преписивања терапије на месечном нивоу
- протокол пнеумофтизиолога
- протокол гинеколога
- протокол о послатим лабораторијским анализама
- здравствени картон за сваког корисника
- књига поделе пероралне терапије (неуро и епи)
- књига поделе мускуларне и венске терапије
- књига евиденције терапије пнеумофтизиолога
- књига превијања
- књига поделе интернистичке терапије
- књига евиденције менструалних циклуса
- књига евиденције контроле хлора у води
- сменска књига
- књига евиденције заразних болести
- књига евиденције смртности
- листа праћења епи напада
- књига вакцина и АТ заштита
- књига издавања лекова
- књига требовања лекова
- књига о правилном саставу јеловника и издавању оброка,
- књига о евиденцији ТА корисницима.
- књига евиденције мерења гликемије пре јела и постпрандијално
- књига мерења ТМ корисницима
- књига о повредама корисника
- књига наркотика
- књига фиксација корисника
- књига за евиденцију контроле стерилизације
- књига давања инсулина

Најчешћа обољења у претходном периоду била су: прехладе, инфекције .респираторног тракта, инфекције коже, самоповређивања, повреде настале услед ЕПИ напада и др.

3. Здравствене услуге пружане у 2024. години?

Пружане су следеће здравствене услуге:

- број прегледа опште праксе	908
-број контролних прегледа	863
-број прегледа лекара неуропсихијатра	683
-број прегледа лекара интернисте	194
-број прегледа лекара гинеколога	98
-број прегледа лекара пнеумофтизиолога	432
-број пружених лабораторијских услуга	6275
-ЕКГ прегледа	388
-ултра звук гинеколошки	103

-папа тест	98
-уписивање консултација и одриниране терапије	1316

Телефонским путем се консултују лекари у свако доба дана и ноћи и то-919 пута, а даље се предузимају мере које су наложене и потребне.

.

Здравствена заштита корисника остварена је у првом реду кроз сарадњу са здравственим центром у Петровцу.

По указаној потреби а и по налогу лекара корисници су вођени у Мед. Центар Петровац где им је пружена услуга:

- преглед хирурга	126
-преглед офталмолога	6
оториноларинголога	13
-преглед интернисте	9
-преглед дерматолога	25
-преглед пнеумофтизиолога	9
-урађено РТГ снимања	118
-преглед физијатра	1
-УЗ абдомена	34
-ЕЕГ	4
-преглед гинеколога	4
-преглед стоматолога	56
-прегледа у хитној служби	118
-преглед анестезиолога	3
-Ехо срца	2
-гастроентеролог	17
-цт абдомена и мозга	15
-ендокринолог	1
-колоноскопија	2
-мамографија	2
-тектум лабораторија	11

На одељењима Болнице Петровац лежало је- 14 корисника.

По указаној потреби и по налогу лекара корисници су вођени у ОБ Пожаревац где су им пружене услуге:

-преглед инфектолога	3
-преглед хирурга	12
-преглед нефролога	2
-преглед ортопеда	33
-преглед пластичног хирурга	2
-преглед оториноларинголога	2
-преглед онколога	1

-преглед хематолога	7
-преглед гинеколога	5
-преглед офталмолога	8
-преглед реуматолога	1
-преглед уролога	36
-ЦТ	1
-преглед васкуларног хирурга	4
-преглед неуролога	2
-Дерматовенеролог	2
-Анестезиолог	1
-ултра звук дојке	6
-хмп	2

У Заводу за јавно здравље Пожаревац урађено је 231 анализе(брисеви,урин фецес...)

.У болници у Пожаревцу на болничком лечењу је лечено- 6 корисника.

По указаној потреби и по налогу лекар корисници су вођени на прегледе у КЦС Београд где су им пружене следеће услуге:

-преглед грудног хирурга	4
-преглед уролога	8
-преглед онколога	1
-преглед гастроентеролога	10
-преглед офталмолога	1
-преглед ендокринолога	2
-алерголог	1
-колоноскопија	3
-инфектолог	1
-ортопед	1
-хирург	2
-кардиолог	1
-стоматолог	8
-магнетна резонанца	1

На болничком лечењу у Београду је било- 1 корисника.

На болничком лечењу у КЦ Ниш лечен је -1 корисник

А) Број и врста пружених услуга превентивне здравствене заштите?

Један од битних начина спровођења здравствене заштите је рад на превентивној здравственој заштити.

Рад медицинских сестара спроводи се непрекидно 24 часа, радни дан почиње примопредајом смене, обиласком и буђењем корисника.

Активно се учествује у комплетном облачењу корисника, спровођењу личне хигијене(умивање,прање руку, прање зуба) један мањи број корисника је самосталан а осталима је помоћ неопходна при обављању тих радњи.При буђењу и облачењу корисника уочавају се и најмање промене код истих и одмах реагује тако да се искључује компликовање здравственог стања.

У току дана више пута се корисници који су распоређени по групама обилазе,и свака евентуална промена стања санира се одмах

Медицинске сестре активно учествују у смештању корисника(прање ногу,купање) и обиласку њихових спаваона.

У циљу боље здравствене заштите у 2024.год. је превентивно вакцинисано-177 корисника вакцином Инфлувак тетраг,вакцином Euвах В против Хепатитиса Б је вакцинисано- 39 корисника.

Такође представници завода ЗЗЈЗ-Пожаревац, једном месечно обавезно узимају узорак воде и хране припремљене у установи и контролишу хемијску и бактериолошку исправност.

Брисеви из кухиње такође се узимају једном месечно са радних површина и предмета који се користе у кухињи за припремање obroка.

Свако јутро проверава се ниво концентрације хлора у води, јер је исправна вода битан елемент за здравље корисника.Код сваке промене одмах се реагује и обавештава се радник одговоран за водовод.

За проверу ефикасности стерилизације користимо тест траке које потврђују да је стерилизација 100% квалитетно урађена и тиме је искључена могућност инфекција.

Тензија се мери код 89 корисника који узимају интернистичку терапију и то једном недељно обавезно а по потреби и више пута.По налогу интернисте терапија се дели у три дозе.

У 2024.години код -21 корисника мерена гликемија по шеми коју одређује интерниста.Због природе болести исти су подвргнути посебном режиму исхране.

б) Давање парентералне терапије и остале терапијске услуге

Иако се доста пажње поклања превентивној заштити, у 2024.години доста је корисника лечено и парентералном терапијом.

У 2024.години дато је:

-265 и.м. Ињекција

-218 с.к ињекције

-1001 инфузија

-2618 превијања

-утрошено 795 завоја

-утрошено 2500 метара газе

-утрошено 108 туба разних крема и масти.

-антикоагулантна парентерална терапија -190

Утрошено 75 бочица разних капи за очи, уши и нос, распоређене у дозе које је преписао лекар.

АТ заштитом комплетно заштићено је 9 корисника.

Урађено је 302 инхалација.

Обавезно је присуство медицинског особља при сваком obroку, где медицинска сестра дели терапију преписану од стране лекара(неуро, епидемијолог, интернистичку и симптоматску терапију)и прати узимање obroка корисника.

Терапију од неуропсихијатра користи 235 корисника.

Терапију од неуропсихијатра корисници добијају у три дозе.

За јутарњу дозу поделе се 531 таблете, за подневну дозу подели се 194 таблета а за вечерњу дозу подели се 517 таблета.

Епидемијолошку терапију је користило 73 корисника и то подељено у три дозе.

Лекар опште праксе преписује симптоматску терапију која се одмах укључује.

-за кориснике који су прописану антибиотску терапију узимали једном дневно утрошено је 343 кутије лекова

- за кориснике који су прописану антибиотску терапију узимали два пута дневно утрошено је 490 кутија лекова

- за кориснике који су прописану антибиотску терапију узимали три пута дневно утрошено је 63 кутија лекова

в) Консултације специјалиста у установи и ван ње

Како у Установи од августа 2020 године нема стално запосленог лекара, консултације се обављају са лекарима специјалистима и лекаром опште праксе, како у установи тако и ван ње. Корисници се воде у Мед.центар-Петровац, по указаној потреби.

-обављено је-909 консултације

-У хитну медицинску помоћ корисници су вођени 118 пута.

-У извештајној години имали смо 8 смртних случајева.

г) Да ли су у установи организовани посебни рехабилитациони третмани, ако јесу који и за које групације и који је број корисника био укључен у току године?

НЕ

д) Други подаци о здравственој заштити које установа сматра значајним.

Већи број корисника у Установи завистан је од мед.особља, ако не због пружања неге и збрињавања, онда због пажње и разговора који се обавља са сваким корисником понаособ, они знају да смо ми ту 24 сата дневно и осећају се безбедно и сигурно..

На крају треба истаћи да уговорним односом о спровођењу и финансирању здравствене заштите у 2024.години није обухваћено низ питања као што су:

- трошкови превоза радника на посао и са посла,
- опрема за пружање здравствене заштите,
- санитарни прегледи,
- систематски прегледи корисника,
- материјални трошкови у реалном износу
- као и низ других питања нпр.радне униформе,отпремнине,јубиларне награде,ноћни рад,рад недељом и празником,стручно усавршавање и др.

Сва наведена права нису призната ни по ком основу, нити Установа по било ком основу остварује приходе за наведене потребе, док са друге стране Установа има законску обавезу у реализацији наведених ставки.

- Да ли у установи бораве деца и млади који болују од **инфективних болести** од којих и који број деце (навести посебно за свако обољење)

НЕ

- Да ли је у извештајној години било **епидемија** у установи:

НЕ

а. Израда посебних извештаја, анализа, истраживања и других информативних материјала за министарство, Покрајински секретаријат за соц. Заштиту, Републички и Покрајински заводи за социјалну заштиту и локалну самоуправу – навести која врста извештаја, када је сачињен, коме је намењен.

Поред редовних извештаја Министарству и другим институцијама и организацијама као и свим осталим сарадницима, посебних облика извештавања у виду анализа и истраживања није било.

- **Сарадња са другим установама и садржај сарадње**

Установа остварује сарадњу са свим институцијама-установама социјалне заштите, које се баве смештајем лица са интелектуалним тешкоћама.

Сарадња се одвија кроз месечне састанке у оквиру формираних секција и то: активни директора, активна социо педагошког рада, активни здравствених радника, и активни правно-рачуноводствених радника.

Сарадња е одвија по свим питањима из области рада и пословања установа, укључујући и иницијативе за решавањем актуелних проблема, промена закона, прописа и сл.

Сарадња са високо –школским институцијама по питању стручног усавршавања кадрова.

- **Сарадња на локалном нивоу (са локалном самоуправом, здравственим установама, невладиним организацијама и медијима итд.)**

Сарадња на локалном нивоу подразумева сарадњу са локалним властима Општине Петровац и МЗ Велики Поповац.

Укупно посматрајући сарадњу на локалном нивоу тече у оба смера и то јако успешно.

Општина Петровац на Млави врло често представља партнера у Установи у реализацији појединих пројеката, који имају за циљ унапређењу статуса корисника и стицању самосталности.

Сарадња са МЗ Велики Поповац и мештанима је добра она спонтано функционише, собзиром да установа на овом простори постоји више од пола века.

Сарадња са здравственим установама је изузетно важна и успешна, пре свих сарадњи са медец.центром у Петровцу која је свакодневн а, при чему мед.центар у Петровцу у потпуности прихвата здравствени третман наших корисника за све оне услуге здравствене заштите које није могуће пружити у установи, такође се добра сарадња остварује са регионалним и Републичким институцијама здравствене заштите.

Сарадња са медијима је јако добра, укључујући пре свега локалне регионе и републичке медије, у којима смо презентирали и објављивали сва наша достигнућа.

Број радника на неодређено време : У установи ради 79 радника.

Број радника на одређено време : У установи ради 4 радника.

- **стручно усавршавање радника**

Стручна усавршавања током 2024. године. су углавном спровођена електронским путем, у виду часописа и организованих вебинара а у мањој мери и посетама обукама. Стручна усавршавања су споровођена према следећим структурама запослених:

- служба социјалног рада
- дефектолози и радни терапеути

- медицинско особље
- рачуноводствена служба
- правна служба

- **учешће на семинарима, конгресима, саветовањима и сл.**

Семинари, конгреси, саветовања у организацији стручних служби из различитих области, као и од стране невладиних организација, Коморе социјалне заштите, Министарства финансија и ресорног Министарства у току 2024. су били у највећој мери реализовани “online”, док су стручни радници установе имали прилике да учествују и на обукама и стручним скуповима у Високој школи за социјални рад (Академији за хумани развој) у Београду, Установи „Мале Пчелице“ у Крагујевцу, вишедневној обуци у Голупцу и др.

- **Друге едукације/програми обуке /**

Потреба за едукацијом запослених је стална према свим профилима запослених и увек захтева нешто ново.

- неговатељице (практични и теоријски примери неге и збрињавања),
- кувари (општи и санитарни услови),
- рачуноводствени радници (пословање система ИСКРА-СПИРИ финансијски подаци)
- здравствени радници (обнављање лиценце),
- стручни радници (иновативне методе рада како у домском смештају тако и у услугама у заједници – становање уз подршку).
- Социјални радници и сардња са центрима, старатељима и сродницима,
- Радним терапеутима и дефектолозима (деинституционализација, укључивање у заједницу, Стратегија ДИ)
- Правне службе- пословање система ИСКРА- кадровски подаци, спровођење законских и подзаконских прописа и јавних набавки

Простор и опрема:

- **Простор за радно особље, број канцеларија је 7.**

- Број објеката 38 и њихова намена.

Установу чине 5 павилјона (спаваона), 3 трпезарије, кухиња, дневни боравак, 3 радионице, фискултурна сала, берберица, управна зграда, зграда рачуноводства и социјалног рада, магацин, гараже, котларнице, објект самосталног становања, објект заштићеног становања, плинских и трафо станица, фарма, здравствена амбуланта и других помоћно техничких објеката.

Поред наведених објеката, установа поседује и објекат за пружање услуге становање уз подршку у Великом Градишту и кућу са имањем у Витежеву (поступак је у току – давање сагласности за коришћењем).

Да ли установа има задовољавајући возни парк ? Шта установи недостаје?

Из године у годину установи све више недостају возила и то:

Једно путничко возило за потребе локала.

Једно комби или теретно возило за пренос и доставу робе, хране и требовање материјала.

Једно возило за услугу становања уз подршку и остале објекте ван установе: пољопривредна економија, Кућа на пола пута, објекат у Витежеву.

Број компјутера у установи за одрасле и старије „Гвозден Јованчићевић“ Велики Поповац је 15, али је у предстојећем периоду потребно обновити и купити нову рачунарску опрему.

Шта установи недостаје од опреме?

Установи је потребна опрема у вешерају (,сушаре,веш машине).

Установи је потребна опрема у кухињи (казан и пратећа опрема, пећница и машина за месо.)

Установи је потребно још медицинске опрема и намештаја .

На основу тражених средстава за опремање установе, ресорно Министрство је издвојило и обезбедило тражена средства за куповину и опремање Установе у 2024 години.

Да ли је у прошлој години било значајних инвестиција на уређењу простора установе и којих:

У установи је у 2024 години на основу добијених средстава од Ресорног министарства урађен и спроведен одређен број активности (радова) у виду адаптације одређених простора, управне зграде, помоћних објекта за складиштење робе и намирница као и набавка опреме за кухињу и вешерај.

За наредну годину постоје планови да се настави са улагањем у виду адаптација одређених просторија, клубова и спаваона, набавка намештаја, адаптација и реконструкција купатила, адаптација појединих објеката (уз помоћ средстава намењених од стране Ресорног министарства.

Да ли је локална самоуправа пружала неку врсту помоћи установи за побољшање услова корисника и запослених? Које видове помоћи?

Локална самоуправа учествовала је у одржавању саобраћајница према Установи у време летњег и зимског периода. Такође у сарадњи са Општином Петровац на Млави договорене су активности за стварање бољих и сигурнијих услова потребних за рад запослених и живот корисника.

Значајан допринос се огледао и у организацији инклузивне манифестације установе „Осмех један, среће вредан“ која се одржавала у центру Петровца на Млави.

Локална самоуправа у предстојећем периоду би такође могла да узме учешће у помоћи, ангажовању одређених активностима на имању у Витежеву (где би одлуком Ресорног министарства у виду „**становања уз подршку**“ живели и своје активности имали корисници Установе.

IV ТРАНСФОРМАЦИЈА УСТАНОВЕ

Током 2024. године Установа је активно радила на одрживости и помоћи у функционисању облика самосталног живота за укупно 12 корисника, смештених у објектима за становање уз подршку у Великом Градишту и Великом Поповцу, пружајући им све потребне врсте помоћи и подршке.

Захваљујући таквом приступу корисници су неометано функционисали у складу са пројектованим принципима без материјалне и друге подршке изван установе, искључиво сопственим капацитетима.

Становање уз подршку које је функционисало у Петровцу крајем 2020. године прекинуто је за четири корисника који су били на становању и који су се вратили у установу јер је истекао уговор са невладином организацијом на период од пет година.

Сама установа није била у могућности да без подршке свих осталих институција и организација сама настави са наведеним пројектом како због финансијских тако и због организационих и кадровских проблема.

Битно је напоменути да је још у јануару 2022. године усвојена Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022-2026. године чији је основни циљ остваривање права на живот у заједници корисника социјалне заштите кроз процесе деинституционализације и социјалне инклузије. Овај циљ ће се остварити кроз сет посебних циљева и активности које ће кроз развој услуга у заједници, обезбеђивање стабилних извора финансирања и услова за интеграцију, превенирати смештај корисника у институције, односно њихов повратак у локалне заједнице. Установа ће се у значајној мери ослањати на Стратегију у циљу даље реализације започетог процеса трансформације.

ПРИЛОЗИ:

**ИЗВЕШТАЈ
О РАДУ РАДНИХ ЈЕДИНИЦА**

**V – ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНЕ Р.Ј. И РАДНЕ
ТЕРАПИЈЕ.**

**VI – ИЗВЕШТАЈ О РАДУ Р.Ј. ЗА РАДНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И
АНГАЖОВАЊЕ.**

VII – ЗАВРШНА РАЗМАТРАЊА.

V

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ВАСПИТНО ОБРАЗОВНЕ СЛУЖБЕ И РАДНЕ ТЕРАПИЈЕ

У 2024. години на спровођењу плана и програма рада, до октобра месеца радило је 2 дефектолога (по систематизацији 3) након чега је један дефектолог прекинуо радни однос због одласка у пензију и 5 радна терапеута (по систематизацији неопходно 7). Васпитно-образовна служба је усвојила 18 основних области рада са корисницима, подељених у више конкретних активности у свакој од наведених области, из којих се одабирају модели рада у зависности од индивидуалних интересовања и способности корисника. Ове области нису строго ограничене и често се проширују.

Васпитни рад се одвијао у првој смени, у неколико наврата и у обе а рад радних терапеута организован је у две, или једној смени од по 12 часова, уз рад на организовању спортско-рекреативних, културно-уметничких и других активности.

Током 2024. епидемиолошка ситуација у установи је била релативно стабилна, тако да карантинског режима рада није било.

У току 2024.г. настављено је са ангажовањем на новом приступу са могућим моделом васпитно-радне терапије. Овај тз.експериментални модел је отворени систем рада, који пружа могућност корисницима да уз помоћ стручних радника, каналишу своје способности и могућности у понуђеним радионицама, имајући слободу да се укључе у рад када они то желе.

Основни циљ овог модела је подршка личном развоју, а задаци се односе на обогаћивање сазнања, развој појмова, развој социо-емоционалне сфере, физичких способности и разних облика стваралачког изражавања. Овим приступом унапређен је рад ликовне, спортске и културно-уметничке секције.

Већих проблема у раду није било, али постоји потреба за стручним кадром имајући у виду билошку старост корисника и природно опадање психо-физичких функција.

Из тих разлога већина корисника не могу бити радно ангажовани или им је потребна стручна помоћ ради очувања стерчених навика, моторике и опште психичке стабилности.

Такође треба нагласити, да се у процесу нормализације услова живота корисника, из васпитно-образовних просторија постепено избацује концепт „учионица“ које се трансформишу својим изгледом и структуром у дневне собе - дневне боравке како би се корисницима на домском смештају омогућили што бољи услови живота.

У току 2024. године корисници су учествовали на спортским, културним и другим групним манифестацијама како у другим установама, тако и на јавним местима у Београду, Новом Бечеју, Старом Лецу, Сремчици, Чуругу, Петровцу на Млави...

Успостављен нови механизам исплате депарца/располагања средствима корисника и то уплатама на текуће рачуне корисника и усмеравање средстава одговорном раднику или слањем пакета од стране старатеља.

1. Извештај о раду I васпитне групе:

Прва васпитна група у 2024. години бројала је 16 сталних корисника оба пола, различитих степена подршке иако је препоручени максималан број корисника по групи 12, а води је 1 дефектолог углавном у првој, преподневној смени. Група је хетерогене старосне структуре, а рад се реализовао по плану и програму за 2024. годину и већих одступања од плана није било. Пошто је план и програм углавном био фокусиран на одржавању стечених вештина и навика и радну терапију, као и на што већем степену адаптације новопридошлих корисника, активности групе су се већином базирале на ликовно-креативан рад који се огледао у ручном раду (вез), плетењу, бојењу бојанки, цртању, шкрабању и.т.д. као и на упознавању нових корисника са групом и функционисањем установе, сварање групне кохезије и осећаја припадности. Поред тога један део групе је активно учествовао у раду и функционисању женског павиљона на пословима у спаваћим собама и трпезарији (помоћ при одржавању просторија, намештању постелине, помоћ при сервирању obroка и одржавању трпезарије).

Остале области васпитно-образовног рада биле су заступљене у мери у којој је потребно да се сачувају и одрже већ стечене навике и способности.

Реализација рада групе на пољу самопослуживања махом се огледала у извршавању редовних, свакодневних активности: редовног устајања, јутарње хигијене, намештања кревета-постелине, одржавања просторија за спавање, одржавање веша, што правилнијег начина узимања obroка, па до припрема за спавање. Посебно се издвојила брига о сопственом изгледу (обућа, одећа, коса, лице) с обзиром да се ради о групи у којој је већина корисница женског пола.

Посебна пажња је била усмерена на рад са корисницима на пољима свакодневних активности у заједници односно у отвореној средини, имајући у виду да поједини корисници нису савладали одређене вештине због боравка у институционалном окружењу или запостављености током боравка у породици. (Коришћење ножа и виљушке, прање судова и друго). Рад на овим вештинама се у току 2024. обављао у самој установи, у објектима „самосталног становања“.

У области социјализације фокус активности је био усмерен на подручја развијања елементарне дисциплине и одговорности, рад на побољшању емоционалног статуса корисница (посебно новопридошлих корисника на опсервационом периоду), подизање групне кохезије уз међусобно поштовање, помоћ и подршку чланица

групе, а посебна пажња је посвећена интензивирању вербалне комуникације са интровертним корисницима. Резултати рада на пољу социјализације су видљиви, али не у битнијој мери осврћући се на чињеницу да се ради о дуготрајном процесу због специфичности био-психо-социјалних карактеристика корисника, па се због тога може закључити је у том случају сам исход рада на овом пољу више него задовољавајућ. Посебан фокус рада је био усмерен на социјализацију кроз ванинституционалне активности, огледајући се у честим одласцима у тржне центре, ресторане, кафиће и подршци корисницима у располагању сопственим средствима по личном избору у отвореној средини.

Слободне активности су се спроводиле свакодневно и као један од најбитнијих аспеката живота корисника представљале су област са највише потенцијала који се могу усмерити на васпитно-образовни рад. Ова област се махом реализовала кроз праћење ТВ програма, слушање музике, играње уз музику, друштвених игара, шетање у ближој и даљој околини. Број целодневних излета и екскурзија се повећао у односу на претходну годину, као и број одлазака на културно-уметничка и спортска такмичења, забаве и прославе, што се у досадашњој пракси показало као битан метод рада у циљу боље и сврсисходније социјализације, односно друштвене интеграције.

Корисници групе добијали су месечни џепарац, који, на жалост није редовно исплаћиван. Успостављен нови механизам исплате џепарца/располагања средствима корисника и то уплатама на текуће рачуне корисника и усмеравање средстава одговорном раднику или слањем пакета од стране старатеља.

2. Извештај о раду II васпитне групе:

Састав групе је хетерогеног типа, како по узрасту тако и степену интелектуалних потешкоћа али хомогеног по питању пола. У току 2024. године група је бројала 13 корисника. Групу је водио 1 дефектолог до октобра месеца 2024. године, када му је престао радни однос због одласка у пензију. Области које су обрађиване су самопослуживање, радна окупација, слободне активности.

Област самопослуживања која се махом спроводила у раним јутарњим часовима обухватала је буђење корисника, облачење одеће по редоследу, личну хигијену, намештање кревета, замену постељине, коришћење санитарног чвора, организовани одлазак на бријање (два пута недељно) и друго.

Овом облашћу корисници су усмеравани да воде рачуна о свом личном изгледу указујући им на пропусте и отклањању истих.

Радна окупација је област која има за циљ да елиминише у што већем обиму негативну енергију код корисника, да изазове осећај припадности групи као и да изазове и развије осећаје код корисника у групи да својим радом као појединац да допринос раду целе групе. Операције које су спровођене су: цепкање сунђера, пуњење јастука, савијање папира, бојење ограничених површина, слагање мозаика.

Све ове активности као и целокупан садржај су прилагођени и менталним могућностима као и тренутном психичком стању корисника.

Слободне активности обухватају сви видови забаве, и остварују се свакодневно, гледањем ТВ-програма, слушањем музике, друштвеним играма, и сл. како су то корисници са слабијим радним навикама ова је област најинтересантнија.

Све остале области биле су заступљене само у смислу одржавања већ стечених навика, знања и вештина.

Резултати које су постигли корисници су собзиром на састав групе и степен интелектуалних тешкоћа су задовољавајући, иако се осећа благо психичко пропадање корисника.

У наредном периоду радиће се на очувању већ стеченог знања уз стално подсећање и подстицај као и на усавршавању и стицању нових знања, вештина, предвиђеним планом и програмом установе.

Једном недељно дефектолог је одлазио на пољопривредну економију, где је разговарао са корисницима о проблемима који су се десили током недеље, као и са радним инструктором и радницима економије.

3. Извештај о раду III васпитне групе:

Трећа група васпитно-образовног рада је у 2024. години бројала 15 корисника и састав јој је био хетерогеног типа. До доласка дефектолога, групу води 1 радни терапеут у две смене. Рад се реализовао по предвиђеном плану и програму а у фокусу третмана биле су радно терапијске активности, одржавање стечених навика, рајвијање осећања одговорности, развој елементарне дисциплине и квалитетно искоришћавање слободног времена.

Област самопослуживања реализовала се у извршавању свакодневних активности: устајање, јутарња хигијена, адекватно одевање, намештање кревета, хигијене боравних просторија. У области социјализације акценат је стављен на побољшање емоционалног статуса и унапређење кохезије групе, формирање елементарне дисциплине, понашање ван установе као и учествовање у ванинституционалним активностима.

Такође се радило на одржавању стеченог говорног статуса, корекцији говора и богаћењу речника. Свакодневно су се спроводиле и активности ликовно-креативног рада, цртања по сопственој жељи бојењу, моделовању и изради накита, честитки, декоративних предмета као и хеклање, плетење и вез. кориснице су биле укључене и у извођењу плесних кореографија, хорских и соло музичких тачака, кратких позоришних комада које су се изводиле у установи јер због пандемије није било одлазака на културно-уметничке манифестацијаме на којима кориснице редовно учествују. Трећа група васпитно-образовног рада је свакодневно реализовала физкултурне физичке вежбе у којима су учествовали и корисници других група који су исказали

жељу за укључивањем у ову активност, што је допринело развијању групне кохезије корисника различитих група у установи.

Слободне активности су свакодневно спровођене махом кроз гледање телевизијског програма, слушање музике, играње друштвених игара, шетњама у ближој и даљој околини, прославама рођендана и других свечаности.

2. 4.Извештај о раду група радне терапије за 2024 .годину.

У 2024. години. на спровођењу плана и програма рада радне терапије радило је 6 радних терапеута.

Радна терапија помаже људима да живе, уче, раде и друже се што је могуће независније и самопоузданије. Радни терапеути пружили су корисницима стратегије суочавања, вештине самопомоћи и подршку за ментално здравље које су им потребне да би живели уравнотежен, подношљив, па чак и пријатан живот. Друштвено учешће је кључно за добро заокружен, здрав живот. Међутим, бриге о менталном здрављу попут анксиозности могу учинити да чак и мало дружење изгледа неподношљиво.

Радни терапеути негују способност својих корисника да се друже. Ово постижу помажући кориснику да научи:

- Стратегије саморегулације
- Друштвени бонтон
- Социјално-емоционалне вештине

Радни терапеути кроз свој програм обухватили су и терапију сензорне интеграције и групне терапије – интеграција комуникације

- Сензорно преоптерећење.

У том циљу, радни терапеути су применили терапију сензорне интеграције, која подржава способност особе да прихвати, организује, прилагоди се и бави се сензорним информацијама из својих тела и околине. Они такође могу помоћи корисницима да развију стратегије уземљења (као што су слушање музике и цртање) како би им помогли да се осећају мање оптерећени својим чулним искуствима.

Оваква врста терапије увелико утиче на смањење стреса и даје корисницима јачу способност да управљају узнемирујућим емоцијама и друштвеним окружењем.

- Групна терапија и интеграција комуникације

Ова врста терапије помогла је да промовише комуникацијске вештине код појединих корисника и да помогне да покушају да науче кроз обуку:

- Спремност за посао
- Исхрана

- Самосталан живот
- трезвеност

Терапеути су кроз свој програм обухватили и креативне радионице, музичко-сценске наступе, где су се корисници представљали својим другарима у Установи за време ускршњих и новогодишњих празника и спортско-рекреативне активности. У току године реализоване су две манифестације у организацији радне терапије и то: манифестација под називом „Осмех један среће вредан“, чији су гости били мештани, ђаци основне и средње школе, корисници Дома др Никола Шуменковић Из Стамнице и удружење особа са церебралном и дечијом парализом НАШЕ СРЦЕ и одржана је четврта по реду ликовна колонија у октобру месецу на Ергели у Пожаревцу, чији су гости били корисници Установа из Чуруга, Новог Бечеја, Стамнице, Деспотоваца и удружење НАШЕ СРЦЕ. Корисници са својим радовима представили су се на сабору човекољубља у Београду, чији је организатор био Црвени крст Србије, као и на манифестацији Цвет на длану, где су се представили музичко-сценским наступом која је била у организацији дома „др Никола Шуменковић“. У 2024. години у оквиру група радне терапије реализовани су дневни излети до Сребрног Језера и куповине са корисницима који су вођени у Пожаревац и Петровац.

Циљ радно-окупационе терапије заснивао се на мотивацији корисника како би учествовали у сврсисходној активности. Облици рад и активности доприносе бољој ресоцијализацији као и припреми за отпуст у самоаталан живот. Активности су се реализовале као део групног рада, а што је највише имало значаја на побољшању њихових способности у обављању свакодневних активности. Рекреативне активности уз рад у групи подстицале су им преношење пажње и бриге за самог себе и сопствених доживљаја на друге аспекте живота.

Ове планске активности омогућиле су корисницима да се осећају корисно и да виде резултате свог рада, да стварају позитиван однос према радној дисциплини, стичу радне навике и да развијају самодисциплину.

По плану и програму за 2024. годину, радни терапеути водили су листе радне терапије у које су на основу процењених циљева за сваког корисника уписивати запажања о сваком кориснику индивидуално.

У 2024. години исплата депараца корисника вршила се директно на текући рачун корисника установе а о начину располагања новцем одлучивали су законски старатељи, куповином и слањем пакета, или овлашћењем одговорног радника установе да асистира кориснику у располагању депарцем и правдањем истих надлежном ЦСР на сваких 6 месеци.

5. Извештај о раду I групе радне терапије:

Активности спровођене у групи базирале су се на реализацији годишњег плана чије су активности имале за циљ :боље прилагођавање корисника,повећање социјалне ефикасности и унапређење психосоцијалног осећања здравља.У оквиру плана организовале су се активности које се спроводе континуирано у складу са психофизичким могућностима корисника, нпр. креативним радионицама,ликовну, музичку секцију,спортско-рекреативне активности,сензорне интеграције и групне терапије-интеграција комуникације.

Највеће вештине у раду кориснице су показале у креативним радионицама: на изради Новогодишњих и Ускршњих честитки,изради парафинских свећа,изради огрлица и наруквица од беolina и изради ручних радова : столњака,миљеа,шалова,капи и изради слика од конца.

Припремљене радове корисници су изложили на сајму човекољубља у Београду.

Остале области биле су заступљене у оној мери која је потребна за усавршавање и одржавање већ стечених навика,знања и вештина.

Учешће у музичкој секцији одразило се кроз припрему програма за празнике.

Припремљене тачке су представљене у Установи у време празника у виду забавног програма,као и на манифестацији „Цвет на длану“ која је одржана у Петровцу на Млави.

У оквиру сензорне интеграције,кроз цртање корисници су учествовали у ликовној колонији која је била организована на Ергели у Пожаревцу.

Излети и шетње предвиђени планом реализовани су на Сребрном језеру, у ближој околини Установе,односно на Заштићеном становању који се налази на 2,5 км од Установе и куповина са корисницима до Петровца и Пожаревца.

Радна терапија је благотворно деловала на психофизичку стабилност корисница, док је квалитет и квантитет зависио од психофизичких способности корисника. Утицала је да корисници постигну персонализоване резултате, као што су способност да се брину о себи, да се баве радом и активностима у слободно време и учествују у заједници.

Група је у свом програму имала заступљену област домаћинства која је спровођена у сервирању obroка, чишћење трпезарије, као и припреми једностанвих obroка.

У програму су предвиђене и слободне активности које обухватају гледање ТВ-програма,играње друштвених игара,дружење уз музику и сл.

6. Извештај о раду II групе радне терапије

Основни циљ,реализација индиидуалних планова услуге, као подстицање и одржавање адекватног тока рада психо-моторичког система уз слабљење психичке узнемирености је делимично испуњен.

Активности предвиђене планом рада за 2024.годину имале су за циљ развој психофизичких способности усклађених са индивидуалним могућностима корисника и све су реализоване у складу са поменутиим критеријумима а представљене су кроз:

Технике и начине цртања и бојења,цепкање сунђера,игре са лоптом,кошарку, развој и одржавање вербалних и способности читања и писања ,фискултурне вежбе,одбојка,кошарка и слободне активности,креативни и друштвено-корисни рад.

Техника и начин цртања и бојења су најчешће упражњавана и најприхватљивија активност за већину корисника.Огледале су се у упознавању и упражњавању метода као што су:слободна и задата тема,рад са оловком,пресликавање,гребање,урезивање. Бојење је подразумевало употребу дрвених,воштаних,водених боја,креде,фломастера и темпера.У оквиру ове области реализована је подобласт која је подразумевала рад са беוליном и пластелином у оквиру произвољног ваљања и декоративног моделовања условљено могућностима корисника понаособ.Поменута активност је имала висок терапеутски ефекат али је и пружила могућност да корисници поспеше ниво експресионистичких и стваралачких способности.

Комадање сунђера је реализовано кроз операције:резања табли сунђера на штангле,кидање штангли сунђера на комаде,ситњење комада на комадиће,пуњење јастучница уситњеним комадићима сунђера.На овај начин поред физио-релаксационе вежбе горњих екстремитета успоставља се физичка окупираност корисника и утицај на слабљење узнемирености.

Развој и одржавање вербалне комуникације и способности читања и писања су се огледали у једноставнијим говорним вежбама, намерно подстакнутим расправама о некој од актуелних тема у оквиру групе или друштвеног дешавања,упознавању мањих књижевних дела за децу и одрасле, писању писама и честитки, изради паноа, читању часописа и дневне штампе.

Игре са лоптом, услед могућности учешћа готово свих чланова групе,имале су највећу заступљеност у односу на све спортске дисциплине.Кроз игре у кругу,погађање лоптом,додавање руком и ногом,шутирање и пребацивање лопте,корисници су се ослобађали психичке напетости,упознавали са колективним функционисањем и поврх свега унапређивали рад моторичког система.

Фискултурне вежбе су се најчешће огледале у вежбама загревања које су обично представљале предрадњу спортским дисциплинама,док су вежбе снаге,брзине и издржљивости због комплексности захтева који се односе на физичку способност обрађиване само на нивоу који подразумева њихово препознавање.

Одбојка је спорадично обрађивана и то само кроз елементе игре као што је:сервис и пријем и игре на мрежи.Због захтеваности за изузетним физичким предиспозицијама и веће г броја учесника као дисциплина није мога да се реализује.

Кошарка је такође често реализована кроз сегменете игре као што су шут на кош,додавање,пријем лопте, вођење лопте.Највећи проблем представљају су немогућност савладавања основних правила, кординација,физичка спрема,и недовољна увежбаност корисника.

Фудбал је спровођен само кроз елементе игре као што су :шут на гол,додавање лопте,вођење лопте,дрблинг,при чему су примењивани индивидуални методи рада за рад безбедности корисника од повреда.

Рекреативне активности су се најчешће пројектовале кроз разне шетње, активности на уређењу одржавању личне хигијене или клупских просторија,декорацији простора,такмичења,квизова и осталих облика релаксације.

Примарни мотив им је био иницирање креативног и стваралачког изражавања уз поспешење психо-физичке способности и оплемењивање животне заједнице.

Слободне активности су најчешће представљале дружења у клубу уз ТВ програм, ДВД пројекције, друштвене игре, краће изласке, кафа, чајеви, грицкалице, активни одмор и сл. Ефекат истих је опуштајућа атмосфера која уједно ствара и нова пријатељства у паузи између радних задатака.

Током протекле године организовани су рођендани, музичке и видео премијере, културно-забавне активности, локалне свечаности унутар Установе. Приликом истовара намирница и зимнице, испомоћи при сезонским радовима на економији, преношења разних предмета, корисници су се у исте укључивали у складу са личним жељама и могућностима, при чему су имали константну асистенцију стручног особља. Већина њих на овај начин види себе као друштвено-корисно биће у оквиру једне велике заједнице коју називамо Дом.

7. Извештај о раду III групе радне терапије

Са овом групом корисника раде 2 радна терапеута наизменично.

Група је хетерогеног старосног доба са доста запостављеним навикама и врло честим променама понашања и расположења корисника.

Сви корисници групе су особе са интелектуалним тешкоћама, па је према томе и план рада прилагођен њиховом психофизичком стању.

Старење групе изражено је кроз мотивационо падање, запостављање стечених навика, и неиспољавање могућности и способности.

Мотивисаност и могућност за исту слабе па поједине планиране операције остају недовољно обрађене.

У протеклом периоду рад групе базирао се на реализацији годишњег плана који је обухватао следеће радно-окупационе садржаје: самопослуживање, радну окупацију, слободне и спортске активности.

Самопослуживање се спроводило свакодневно почев од устајања корисника, јутарњих припрема, дневних активности и одржавања хигијене.

За време поделе obroка вежбано је коришћење прибора за јело, кориговано је халапљиво узимање obroка, као и отимање хране од других корисника. Приликом обављања свих ових активности, корисницима је било пожељна помоћ и подстицај због хронолошког узраста корисника а и лошег психо-физичког стања.

Радна окупација имала је за циљ да код корисника изазове осећај припадности група и елиминисе негативну енергију., иста је обухватала следеће садржаје:

- вежбе ваљање и моделовање пластелином,
- слагање коцкица (мозаик) боцкалице
- цепкање сунђера,
- савијање и гужвање старог папира,
- цртање и шкрабање оловком и дрвеним бојицама,
- вежбе свлачења и облачења свих делова одеће,
- вежбе обувања и изувања (лева и десна ципела),
- вежбе одржавања хигијене (умивање прање руку),

- лакше вежбе у циљу одржавања физичке кондиције,
- слободне активности.
- организоване шетње на спортском терену у кругу установе,
- вежбе у фискултурној сали,(одржавање кондиције и обликовања тела)
- слободне активности, у оквиру којих су се изводили излети у даљој и ближој околини ,излети ван места становања,гледање филмова на кућном биоскопу.

Област самопослуживања одвија се са видним резултатом, собзиром да корисници у групи функционишу на нивоу тежих и граничних случајевима према тешким интелектуалним тешкоћама и резултати рада у свим осталим областима радне терапије су доста добри.

Резултати у области одржавања личне хигијене корисника одговарају психо-физичким могућностима корисника са оштећеном и некоординаном моториком.

Приликом ових активности корисницима је био потребан стални подстицај и помоћ и надзор - непосредни и посредни.

Слободне активности су имале за циљ поправљање расположења,закупљање пажње и стварања ведре атмосфере код корисника.

Саржај слободних активности заснива се на оним детаљима који могу да изазову позитивне реакције корисника: гледање ТВ-програма,музичких и других емисија, слушање музике, гледање интересантних домаћих и цртаних филмова на кућном биоскопу.

Резултати у области одржавања личне хигијене и самопослуживања одговарају према физичким могућностима корисника са оштећеном и некоординаном моториком.Како је ова година била доста тешка за све нас у Установи,посебно за кориснике,због појаве болести Covid 19,то је и план доста често мењан. План је прилагођаван тренутним могућностима за рад због болести корисника,као и самих запослених.

У даљем раду ће се настојати да се планиране активности обогаћују још смелијим садржајима а у циљу што је могуће већег и квалитетнијег задовољавања потреба корисника.

8. Извештај IV групе радно-окупационе терапије:

У протеклом периоду рађено је по предвиђеном плану и програму за 2024. годину.Групу воде 2 радна терапеута и раде у две смене.

План рада је прилагођен психофизичким способностима чланова групе а обухватао је највише области самопослуживања, радно-окупационе активности и слободно време. За време obroка вежбано је коришћење прибора за јело, кориговање халапљивости, спречавање отимања хране од других корисника. Приликом обављања ових активности корисницима је потребна помоћ због специфичног психофизичког стања и утрата.

Помоћ при самопослуживању је спровођена свакодневно почев од устајања корисника, правилно одевање, обување обуће уз везивање пертли зависно од способности корисника, до одржавања јутарње хигијене.

Радна окупација се реализовала по следећем плану и програму предвиђеном за ову групу:

- моделовање пластелина,глине,беолина
- вежбе самопослуживања и обављање хигијенских навика
- развијање психо-моторике корисника
- ручни рад
- рад на табли
- рад са бојицама
- рад са папиром у боји
- развој графомоторике
- развој визуелне перцепције
- друштвене игре
- вежбе физичке кондиције и јачање мускулатуре циљаним вежбама
- учешће у приредбама,ликовној колонији и др.манифестацијама
- слободне активности

Наш рад представља рехабилитацију ове популације која унапређује биолошко,ментално и социјално здравље личности корисника. Програм обухвата бољу комуникацију,сензорни развој интелектуално психичких процеса вољно емотивне сфере,понашање ,брига о себи,лична хигијена,тоалета.

Циљ радно-окупационе терапије је да одржи стечене радне навике и побољша психо-моторно стање корисника,развије осећај припадности групи и фокусира корисника на задатак.

Рад са корисницима одвија се у њиховим учионицама,а током лета тежимо да што више времена проведемо на ваздуху и у шетњи.Сарадња са корисницима је добра и одвија се без проблема.Захваљујући томе постигнути су видљиви резултати:боља физичка кондиција,оргинални ручни радови,учешће корисника на приредбама у оквиру Дома.

Интересовања корисника и њихова мотивација варирају у току године.

Све ове активности имале су за циљ да корисницима испуне живот што је могуће разноврснијим садржајима и учине га богатијим и лепшим. Планиране активности за наредне периоде биће још смелији јер је за очекивати да ће га корисници још брже и лакше прихватати.

9. Извештај V групе радно-окупационе терапије:

V групу радне терапије чине корисници оба пола, различитих степена интелектуалних тешкоћа као и хетерогене старосне структуре.

Рад групе реализован је по плану и програму за 2024. годину, већих одступања од плана није било.

Приликом реализације активности основно полазиште у раду било је сагледавање потреба и интересовања сваког корисника групе, што је последично имало за циљ очување и унапређење способности и развој њихове личности до горњих граница могућности.

Активности самопослуживања и бриге о себи реализоване су кроз свакодневне рутине од јутарњег буђења, личне хигијене, бриге о личним стварима, одласка на оброке (адекватног коришћења прибора), као и хигијене простора у коме бораве до припреме за спавање.

Реџукација – психомоторике реализована је вежбама и активностима које имају за циљ одржавање и унапређење комплетног психомоторног развоја корисника.

Вежбе су махом реализоване на игралишту установе као и оближњем школском дворишту сеоске школе. У току активности корисници су давали свој максимум у складу са својим психомоторним статусом.

У току године свакодневно су организоване креативне радионице, којима је свако имао могућност да се придружи у складу са својим интересовањима и умећем.

Своју вештину и производе корисници су имали прилике да представе на манифестацији „Осмех један среће вредан“ одржаној на градском тргу у Петровцу на Млави у организацији наше установе, све наведено им је био додатни подстрек и мотивација да своје вештине усаврше. Одржане су радионице на тему емпатије (прављење поклон изненађења за драге особе), са циљем унапређења социо-емоционалног развоја.

У оквиру културно уметничких активности имали смо музичко - драмске радионице представљене у установи за новогодишње и ускршње празнике, као и на манифестацији „Цвет на длану“ у културно просветном центру у Петровцу на Млави у организацији дома „Др Никола Шуменковић“ Стамница, као и у оквиру прославе дана наше установе у свечаној сали у Петровцу.

Слободне активности су свакодневно реализоване кроз гледање утакмица, тв.серија, филмова, слушање музике (организовање плесних тачки, концерата..), играње друштвених игара, видео игрица, као и спортске игре попут одбојке, кошарке, фудбала. У току пролећа и лета организоване су шетње селом, све наведено допринело је њиховом међусобном зближавању, дружењу, забави и рекреацији.

У току летњих месеци организовани су одласци на базене у бању Ждрело, као и посета библиотеци „Ђура Јакшић“ у Петровцу. Одлазак у куповине, шетње градом, посете ресторанима и кафићима реализоване су у току целе године.

10. Услуге у заједници

10.1. Извештај за услугу „Становање уз подршку Велико Градиште“

Корисници смештени у кући у Великом Градишту користе услугу становања уз подршку од марта 2015. године при чему су показали висок степен социјалне интеграције која представља један од најбитнијих аспеката у пружању ове услуге. Капацитет услуге је 6 корисника оба пола. Станари живе у двокреветним собама са заједничком кухињом и трпезаријом која и одвојеним купатилима и тоалетима (мушки и женски). Свако од корисника има кључ од своје собе и самостално уређује животни простор. Функционална ефикасност већине корисника је око четвртог степена подршке али је услуга коју актуелно пружа један саветник за осамостаљивање – асистент за самосталан живот уз подршку, недовољна и потребно је повећати број часова у пружању подршке овој групи корисника. Троје

корисника су радно ангажовани у градском зеленилу, захваљујући подршци Општине Велико Градиште и ЦСР Велико Градиште, један корисник је запослен у угоститељском објекту на Србрном Језеру док један станар нема стално радно ангажовање и бави се привременим пословима. Станари релативно често, самостално, или уз подршку асистената остварују личне контакте са сродницима и пријатељима путујући у друга места у Србији. Током 2022. године, корисници су одлазили ван места, најчешће у Пожаревац, док је један корисник новогодишње празнике провео у Сомбору. Честе су и посете сродника као и радника надлежних ЦСР. Сви станари у објекту становања уз подршку у Великом Градишту су уредно вакцинисани против COVID-19 вируса и није било забележених случајева заразе.

Начин живота и функционисање корисника у кући у Великом Градишту представља узорни модел услуге становања уз подршку а тендеција Установе као пружаоца услуге је да се овакав квалитет сервиса одржи.

Пре самог измештања из установе и усељење у кућу у Великом Градишту за 6 корисника је урађена скала процена функционалне ефикасности, креирани су лични планови и спроведена обука за самосталан живот уз подршку. Кућа је адаптирана средствима пројекта Европске Уније, а корисници су званично усељени 18. марта 2015.

Припреме за исељење корисника огледале су се кроз: рад у заједници - промовисање услуга; информисање свих релевантних јавних установа и комшија "од врата до врата", учешће у јавним расправама, телевизијски извештаји, креирање и вођење Facebook странице, информисање и вођење корисника и радника из институције у услуге у заједници. Креирање појединачних личних планова и методе ревизије планова, распоред асистенције, сарадња са Центрима за социјални рад и рад Управног одбора Пројекта у којем су чланови чешке невладине организације „People in Need“, Установе Велики Поповац и локалне самоуправе - Општине Велико Градиште. Асистенција за самосталан живот огледала се у припреми корисника за пресељење кроз низ састанака и тренинга, "ноћну асистенцију", требовања робе за свакодневни живот (одабир, наручивање, испорука), исплату џепарца, достављање медицинске терапије, саветовање за независност, пријаву боравишта у полицији, посете културних догађаја, подршку и праћењу запослених клијената, креирању и анализирању дневних извештаја асистената, одржавању редовних састанака (размена информација, консултације, планирање ...) итд. Једна од најбитнијих активности асистената (пored учествовања у изради личних планова корисника) јесте и подршка при испуњавању пројектованих циљева из личних планова сваког од корисника и то у прецизно предвиђеним роковима са јасним улогама и одговорностима.

Након успешног пресељења, асистенти за самосталан живот обучавали су кориснике за поједине свакодневне вештине, као што су вештине у домаћинству, одлазак у куповину у новом окружењу, лоцирање јавних институције итд. Упоредо са овим, медицински тим Установе обучавао је кориснике за самостално узимање медицинске терапије у мери у којој је то највише могуће а у складу са капацитетима корисника.

Уз подршку локалне самоуправе – Општине Велико Градиште, скоро сви корисници су радно ангажовани што је представљало кључни фактор у интеграцији ових људи у друштвену заједницу што је и основни циљ ове услуге.

Крајем 2016. године прекинут је рад асистената из Великог Градишта због завршетка пројекта који је финансиран из наменских трансфера ресорног Министарства који је трајао само 8 месеци.

У току 2019. године број станара се смањио на 4 (један станар враћен на домски смештај док је са једном корисницом успешно окончан процес потпуне деинституционализације.

Током 2018. и 2019. године, Установа је у сарадњи са ЦСР Кикинда интензивно радила на потпуном осамостаљивању кориснице ове услуге, и након испуњавања свих неопходних услова за њен самосталан живот и друштвену интеграцију, уговор са овом корисницом је раскинут а установа је по први пут од свог оснивања успела да корисника реинтегрише у друштво и у потпуности деинституционализује, што представља један од значајнијих успеха у овој области.

Битно је напоменути да је у јануару 2022. године усвојена Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период 2022-2026. године чији је основни циљ остваривање права на живот у заједници корисника социјалне заштите кроз процесе деинституционализације и социјалне инклузије. Овај циљ ће се остварити кроз сет посебних циљева и активности које ће кроз развој услуга у заједници, обезбеђивање стабилних извора финансирања и услова за интеграцију, превенирати смештај корисника у институције, односно њихов повратак у локалне заједнице. Установа ће се у значајној мери ослањати на Стратегију у циљу даље реализације започетог процеса трансформације.

Током 2024. године услугу „Становање уз подршку“ у објекту у Великом Градишту је користило 4 корисника Установе, од којих је троје на сталном радном ангажовању (две кориснице су ангазоване у Градском зеленилу а један корисник у угоститељском објекту на Сребрном Језеру), док је један корисник ангажован на привременим и сезонским пословима. Имајући у виду да услугу асистенције пружа само један стручни радник и то не свакодневно, може се рећи да корисници – станари функционишу на више него задовољавајућем нивоу већ пуних 10 година.

10.2. Извештај за услугу „Кућа на пола пута“

Кућа на пола пута у Великом Поповцу удаљена је два километра од Установе. Са пружањем услуге за 9 корисника започето је од 05.маја 2015. године. Пружање услуге корисницима наставило се и даље, а у 2024. години у објекту Куће на пола пута било је смештено 8 корисника махом III степена подршке.

Подршку у кући на пола пута пружао је један асистент, радник Установе и један помоћни радник.

Са корисницима се највише радило на реализацији личних планова и евалуацији истих.

Лични планови обухватили су обуку располагања новцем и коришћење јавног превоза као основни циљ осамостаљивања и интеграције у спољашњу средину. Остали циљеви из личних планова односили су се на њихове жеље нпр. обилазак рођака, одлазак у кафић, коришћење рачунара, куповина мобилног телефона...

План је такође обухватио област домаћинства, који се односио на узгајању поврћа у пластеницима, узгоју товних пилића и кока носиља, сакупљању јаја.

Корисници су успешно савладали коришћење јавног превоза до Петровца на Млави, као и коришћење и располагање новчаним средствима.

Показали су изузетне резултате у свим осталим областима, и спровођењу свих активности кроз свакодневни рад .

Корисници у свом домаћинству примају госте из редова радника, као и родбину и госте из ближег социјалног окружења, и веома добро се сналазе у сеоској средини.

Самостално, или уз минималну подршку асистента-радника, корисници организују прославе рођендана.

Корисници су у летњем периоду организовано ишли на једнодневне групне, а током читаве године и индивидуалне излете, одласке у ресторане, шетње, куповину..

11. Извештај о спортско-рекреативним активностима

Спровођење спортско-рекреативних активности је подразумевало рад са корисницима који нису ничим ангажовани током поподневне смене, али и са корисницима који су исказивали интересовање за одређеним дисциплинама.

Активности усмерене на за подизање физичких способности на виши ниво и позитиван утицај на слабљење психичке узнемирености су спроведене али не и испуњене.

Дисциплине предвиђене планом за 2024 .годину .су се огледале у: играма са лоптом,кошарци,фудбалу,одбојци,фисакултурним вежбама, и рекреативним активностима –стоном тенису као и припрема за различите спортске сусрете који нису реализовани.

Игре са лоптом базирале су се у играма у кругу,добацивању и пребацивању,гађању лоптом,разним штафетама,ношење лопте уз ходање и трчање,шутирању и сл.

Највећи обим активности одвијао се на отвореном спољашњем терену и појединим деловима круга.

Кошарка је најчешће упражњавана на спољашњем отвореном терену и у оквиру фискултурне сале.интересовање за поменутом дисциплином није увек било у задовољавајућој мери, тако да је ретко била могућност да се кошарка упражњава као дисциплина већ кроз елементе игре као што су:шут на кошу,вођење и предаја лопте,игра један на једног, усвајање и обнављање правила игре.

Фудбал захтева употребу спљашњег терана и повољне метеоролошке услове што поред неопходне добре физичке припремљености корисника умањује могућност устаљеније реалитације. Нејчешће су се обрађивали сегменти игре као што су шут на гол, трчање са лоптом, дриблинг, игра из прекида и игра на једном голу.

Одбојку условљавају фактори већ поменути код фудбала тако да је она најчешће због малог интересовања обрађивана само кроз елементе игре од којих су:сервис,пријем,игре на мрежи,постављање и правила игре.

Захваљујући донираном столу за стони тенис,корисници су током године могли да се упознају са правилима игре и техникама.Неколицина корисника је успела да савлада и усвоји правила игре.Остали су углавном упознавали технике извођења и базирали се на моторичким вежбама.

Носилац фискултурних вежби биле су вежбе загревања које су најчешће реализоване као предрадња спортским дисциплинама.У приметном мањој мери и најчешће ради спознаје реализоване су вежбе брзине,снеге и издржљивости, за циљ су имале да свком кориснику понаособ прикажуу реално стање и границе физичког статуса, али и да развију жељу и потребу за одржавањем унапређењем истог.Све су обрађиване у оквиру способности и могућности сваког појединца.

Рекреативне активности обухваћене:израдом декоративних предмета,декорацијом просторија и екстеријера установе,одржавањем и негом врта и круга,шетњама, учешћем на спортским и културним манифестацијама унутар Установе, у великој мери су утицале на подстицај креативних ствараличких способности.

Позитивно су утицале на стање духа и психичке стабилности корисника и допринеле складнијем функционисању корисника у оквиру групе.

Својеврстан вид награде корисника за учешће у спортско рекреативним активностима представљају спортски сусрети корисника који се одвијају у установама налик нашој и чији је примарни циљ дружење и упознавање нових лица. Исти се због актуелне епидемије нису одржали и тиме на жалост додатно допринели демотивисаности корисника за учешћем у спортским активностима.

VI ИЗВЕШТАЈ О РАДУ Р.Ј. ЗА РАДНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ И АНГАЖОВАЊЕ

Радно оспособљавање и радно ангажовање корисника ове Установе има веома велики значај у области заштите корисника како у погледу њиховог радног ангажовања тако и у погледу стварања односно увећања материјалне основе за побољшање стандарда корисника тако и у погледу одлива средстава кроз инвестиционо одржавање објката и опреме.

Годишњим програмом рада предвиђени су односно планирани послови из делокруга рада сваке радионице.

У прошлој години радило је 4 радионице и то:

- 1. Столарска радионица*
- 2. Браварска радионица*
- 3. Молерско-фарбарска*
- 4. Кројачка радионица*

У оквиру реализације Плана и програма рада радионице ангажовано је 4 радних инструктора и три радника- мајстора.

У свим радионицама планирање и реализацију плана прате руководиоци радних јединица како у погледу производног рада тако и у реализацији осталих активности.

Сав стручни део воде радни инструктори где своје активности исказују кроз радне налоге који се обрађују и финансијски исказују.

Обухват корисника из године у годину приближно је исти из разлога што установа не прима кориснике млађе од 18 година, али су постојећи корисници обучени да поред квантитета на одређеним пословима поседују и одређени квалитет.

Корисници по радионицама ангажовани су на једноставним пословима у складу са својим психофизичким способностима.

Интезитет и дужину ангажовања корисника у радионицама у оквиру радног дана одређују сами корисници у зависности од планираних активности, спремности за рад, тренуте мотивације и др.

1. СТОЛАРСКА РАДИОНИЦА:

Реализација производног програма заштитне радионице обухвата део радног ангажовања корисника .

Производни део радионице остварен је кроз текуће одржавање објеката и опреме

Послове радног ангажовања реализују два радна инструктора у првој смени а повремено и у првој и другој смени.

Рад радних инструктора базирао се на бригу о корисницима и одржавању објеката и опреме.

Производни програм:

- израда свих столарских производа за потребе установе и њихово одржавање
- одржавање летњиковца у Установи
- израда врата собна и врата пуно дрво
- преправке и поправке ормара и кревета као и израда нових
- израда клупа и столава за летњиковац Установе
- замене браве и израда врата на економији
- израда и постављање комарника на економији, као и други послови

Све врсте послова обављене су у оквиру радног времена а за потребе Установе.

2. БРАВАРСКА РАДИОНИЦА:

Браварска радионица обухвата послове из оквира програма рада инвестиционог и текућег одржавања система:

- система за водоснабдевање и производњу воде,
- система за отпадне воде,
- система за производњу и дистрибуцију топлотне енергије и то система на течном гориву и два система на чврстом гориву у женском павиљону, један на новој економији и један на Заштићеном становању.
- новог система грејања централног павиљона на пелет
- плинског постројења,
- агрегатске станице,
- одржавање машина у вешерају
- одржавање машина у кухињи.

Спровођење програма ове радионице у 2024. години реализовали су два радника са 3 оспособљена корисника за различите послове.

Ова радионица у прошлој години дала је добре пословне резултате, хаварије су саниране на топловодној мрежи у кругу Установе.

Послови из делокруга рада ове радионице огледају се у следећем:

- контрола исправности воде на изворишту и рад хлоринатора, израда заштитне ограде као и фарбање хидрофорске бачве.
- што се тиче система за отпадне воде исти је доста стар и у лошем је стању тако да је приоритет изградња новог колектора за отпадне воде, стим што постоји иницијатива да се овај проблем заједнички реши са локалном заједницом Велики Поповац.

Захваљујући брзим интервенцијама на инсталацијама односно санитарним уређајима доста је направљена уштеда у потрошњи како електричне енергије тако и у уведеним средствима за материјалне трошкове.

Плинско постројење у прошлој години функционисало је добро без квара, стим што је извршена и провера од фирме која је овлашћена за те послове и издат атест од овлашћене фирме.

Свакодневни је био задатак замена грејача и других ситних поправки.

Ова радионица у 2024. години дала је велики значај свеукупном успеху установе, како у погледу заштите тако и у погледу очувања – смањењу материјалних трошкова кроз текуће одржавање.

3. МОЛЕРСКО-ФАРБАРСКА РАДИОНИЦА

У групи раде 6 корисника старијег узраста.

У овој години је рађено на ситнијим и крупнијим пословима, на одржавању хигијене корисника као и на изгледу корисника, на буђењу корисника, на купању корисника, присуствовање доручку и ручку корисника, као и месечно дежурство.

Од послова у овој радионици рађено је на ситнијим пословима молераја, кречење нове економије, доста поправки у заводу око молераја.

Од послова електричара највећи део послова односио се као свакодневни задатак на замени сијалица, замене прекидачам, као замени и оспособљавнају бојлера где су прегорели грејачи,

Ова радионица је оправдала своје постојање и ако у оквиру ње ради само један инструктор и шест корисника.

Рађено је још доста свакодневних послова одржавања различитих система без којих би неометано функционисање рада установе било немогуће.

4. КРОЈАЧКА РАДИОНИЦА

Програм кројачке радионице огледа се превасходно кроз текуће одржавање и шивење потребних артикала за установу.

Спровођење овог програма реализовали су:

- један радни инструктор
- 7 корисника од којих 3 корисника оспособљени за послове које спроводи ова радионица и 4 на простијим пословима односно пословима мање сложености.

Послови који су се у предходној години реализовали су:

- Шивење декоративних јастука и других предмета, који се израђују у третману васпитача, терапеута и радних инструктора
- Крпљење одеће, веша, постелине, као стални задатак и дистрибуција по павиљонима за облачење корисника,
- шивење стољњака који се израђују у третману васпитача и радних инструктора,
- шивење завеса,
- пресвлачење душека и јастука посебним непромочивим платном након комплетне адаптације главног павиљона
- шивење доњег веша од робе која није у употреби, капа и рукавица
- крпљење заузимало је примарно место а остали послови по потреби.

Радом и реализацијом свега онога што је потребно корисницима у многа се поред квалитет огледа и квалитет кроз сам изглед корисника, а и сам чин корисника који кроз производни рад сматрају себе корисним члановима друштва.

Оправданост ове радионице је од великог значаја за установу, јер знајући да корисници доста цепају како одећу, постелину без одржавања односно крпљења било би тешко само за ту ставку обезбедити доста новца што би директно утицало на смањење средстава за друге потребе

Захваљујући раду и труду радника и корисника радионица, дали су велики печат великом успеху установе што се кроз овај извештај не може исказати, већ ће финансијски део бити презентираан кроз годишњи финансијски извештај који је саставни део и овог извештаја.

2.. Извештај о реализацији програма рада пољопривредне економије за 2024. годину

Током 2024. године корисници и радници економије радно ангажовани били су у оквиру сточарске и повртларске производње.

1. Укупно произведено свињско месо	8800 кг
2. Укупно произведено овчије месо	175 кг

У ратарству су постигнути следећи резултати:

-кукуруз у клипу	3000 кг
------------------	---------

У повртларству су постигнути следећи резултати:

-млади лук.....	400 ком
- ракија	275 лит

3. Извештај о реализацији са „старе“ пољопривредне економије за 2024. годину

Током 2024. године корисници су ангажовани на следећим пословима:

- Тов товних пилића:

Током 2024. године укупно је набављено 1комада једнодневних товних пилића, товљених у 4 турнуса.

Укупно је заклано у 2024.години, пилећег меса = 1415комада или 3410 кг. меса.

Током тога 250 ком. кока носиља укупно је произведено и 66060 комада јаја.

- Повртарство:
-

Крајем 2010. године набављена су и стављена у функцију 2 пластеника укупне површине 480м².

У пластеницима је засађен парадајз, краставац, зелена салата, млади лук и паприка.

- Током узгајања поврћа укупно је произведено:

- краставац.....	380 кг
- парадајз.....	3240 кг

- зелена салата.....	2000ком
-љута паприка.....	100 ком

VII ЗАВРШНА РАЗМАТРАЊА

Протеклу 2024. годину карактеришу настојања колектива, за стварање још бољих услова за хуманији живот смештених лица.

Инвестиционим активностима, (радови на објектима) набавком опреме(за кухињу и вешерај) и текућим одржавањем, остварени су услови за унапређење животног стандарда смештеним лицима.

Поред Буџетских средстава одређена средства обезбедила је и установа из сопствених прихода.

План и програм рада у већој мери је спроведен. Све радне јединице и службе оствариле су доследно спровођење функционисање здравствене заштите, неге и збрињавања, васпитања, образовања, социјалног и терапеутског рада и радног оспособљавања и ангажовања корисника.

Установа је током године уз велике напоре успела да одржи значајне активности на реализацији и на плану осамостаљивања корисника, и јачању њихових капацитета интеграције у већинско друштво (Велико Градиште).

Током читаве године установа је обезбеђивала стабилност у раду и у материјално-финансијском смислу, и ако је била обухваћена и притиснута разним проблемима (повећање цена на тржишту, повећање цена енергената и основних животних намирница), такође захваљујући и сопственој производњи наших радионица (одржавање) и пољопривредних економија (намирнице поврће, месо).

Међутим упркос изнетим чињеницама установа се суочава и са одређеним проблемима и тешкоћама у раду као што су:

1. Ангажовање и пријем у стални радни однос радника који су напустили установу у протеклих неколико година и чија су места остала упражњена. Запослени су установу напуштали самовољно, одлазак у пензију док су неки запослени нажалост преминули.
2. Није у потпуности регулисано и решено питање здравствене заштите корисника, као и отварање текућег рачуна за уплате личног новца.
3. Установи је потребно уређење појединих спаваона како би располагала са смештајним капацитетима од по 3 или 4 лежаја, јер тренутно има више спаваона са 5-8 лежаја (у пракси 23 спаваоне)
4. Због дугог боравка у установи, година старости, све већи број корисника констатно бележи пад психофизичких могућности, погоршаним здравственим стањем, губитком хигијенских навика и сл. те из наведених разлога функционишу на нивоу тешких интелектуалних тешкоћа, док је установа регистрована за смештај лица са умереним и лакшим интелектуалним тешкоћама.

Наведена група корисника искључиво је упућена на услуге здравствене заштите, неге и збрињавања, што захтева посебну преокупацију, што истовремено ствара тешкоће радно-реhabилитационим процесима, васпитању, образовању, што нам је такође једно од основних делатности.

Поменуте тешкоће, установа делимично решава сама, кроз спровођење реформских пројеката и процеса, међутим да би се наведене тешкоће у значајној мери елиминисале неопходно је наведене проблеме решити на систематски начин, учешћем надлежних државних органа, локалне самоуправе и осталих надлежних институција.

в.д.директор

Дејан Марковић

Заменик Председник Управног одбора,

Љиљана Филиповић
